

ACC. N:R M. 15519 : 1-4.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Landskap: Öland Upptecknare: Pritz Carlsson, Alby Thärlöv
Härad: Mönckelby Berättare: " " " "
Socken: Hantverkstad Berättarens yrke: f. d. hem. ägare, nämndeman
Uppteckningsår: 1956 Född år 1881 i Glenäså

Arshögtiderna och deras firande. s. 1-4.

Upprop 22/11 1956

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Upprap

22/11 1956

1.

Värvande seder och bruk i samband
med högtiderna året runt.

Första söndagen i advent. Firs med kyrko-
besök. Alltid någon från familjerna.

Lucia firs med en någon eller några unga
flickor med ljus i håret. Kommer i tidig morgon
i stund och bjuder på kaffe och en för Lucia-lagen
speciell bakad kaka. Bisköpet utskickes afte-
runder till grannfamiljerna.

Förberedelserna till jul vara mer omfattande
än när en mat måste lagas i kökarna och
ingen kunde köpas färdigt. Man förkommer en
skalgrisen skaktas och luftfisk köpes och
lägges i lut. och julklappar förberedas eller
inköpes. Kommit pyntas omg mattor på lagge
och alla gardiner sätts upp.

Jultråden sätts ut till somröjarna och
julgranen köpes eller inköpes och klädas

Vågarna dekorerar med julmotiv och
borden med läpser. Julafton är höjdpunkten
i iustiansen. Lutfisk, skinka och julgröt på
ej fattas på bordet! Måltiden är alltid särskilt
riklig. Huru fadern läser julangeliet och
julsånger sjungas. Julkvällen (som
oftast är en familjemiddag) kommer med
helt käg och säck med julklappar som delas
ut till - snälla barn. På julmorgonen blir
vi julattestfärd till Otteröngen i kyrkan som
börjar omkring kl. 5. Mellandagenes följande med
bjudningar till vännen och grannen.
Nyårsafton är nägot i samma stil som
julafton. Och Otteröngöms på måndagens
morgon, trettondagen var mest uppåttagen
och bjudningar och visten.
2/1 Vårspudaglen rader ut "tranan ber ljus i sång"
Man skulle då gå till sång i dagstugan.

I fastlags tiden sätter folk sig omme en annan
 = del i stället. Särskilt i Långfredagen.
 Vid fasten ätes alltid lägg i familjen.
 I Dalby församling äfton tändes Dalby församlingens
 = eller i kyrkornas och såväl äldre
 som yngre samlas. Någon talar om värens
 ankomst och värsånger sjunges i kors
 i min byggh. Samlas alla bönderna. Alla
 i ena kyrkans kyrkoräddnings nämnen för att äta ägg.
 Varje bonde medför 10 st. ägg, och där blir familj
 resp. ätning. De tillhörande flundris bestis av
 kyrkoräddnings nämnen. Vid Pingst företogs ej här
 några särskilda bank. Vid midtsomra
 klädes dörrar med björklöv, och dekoreras
 i hemmen med löv och blommar.
 Utskyllona dagen för att det numera i någon
 särskild äförd. En "Märten" anses kaffe gäma
 en gäs, eller anka. I sin midday märten dagen

Denne sed började för omkring 20 år sedan
"Lövstjärnor", även kallad "jultjärnor". De
hängas upp när adventsingen. o ch hänger uppe
tills julen Denne sed infördes för cirka
25 år sedan. Jultjärnor i hemmen kan jag
ej hört omnämas här.